

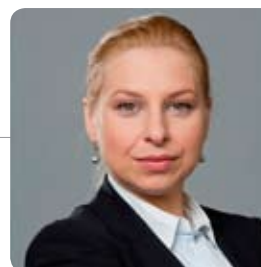
Jak prawidłowo rozliczać i anulować rezerwacje

W praktyce częstym problemem w bieżącym zarządzaniu hotelami są rozliczenia rezerwacji.

Ustawa o VAT nie daje precyzyjnej odpowiedzi na pytanie, czy niezwrócone lub częściowo niezwrócone zaliczki rezerwacyjne stanowią wynagrodzenie za usługę podlegającą opodatkowaniu czy też stanowią formę odszkodowania. Zgodnie bowiem z art. 5 w związku z art. 8 Ustawy o VAT, przez świadczenie usług podlegające opodatkowaniu VAT, rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów. Ustawa o VAT nie zawiera szczegółowej definicji, która określa jak konkretnie rozumieć pojęcie usługi. Zgodnie z ustaloną linią interpretacyjną, jedną z cech odróżniających usługę od odszkodowania jest jej ekwiwalentny charakter, co oznacza, że usługa powinna odpowiadać świadczeniu wzajemnemu, którym zwykle będzie zapłata. Natomiast odszkodowanie będące świadczeniem jednostronnym, ze swej natury nie mającym charakteru ekwiwalentnego, nie będzie stanowić usługi, a wobec tego nie będzie podlegać opodatkowaniu VAT.

Opodatkowanie zatrzymanych zaliczek

Problem traktowania do celów VAT zaliczki zatrzymanej przez operatora hotelowego w rezultacie odwołania przez klientów rezerwacji pobytu pokrytej zaliczką, jest na tyle istotny, że nawet był już analizowany przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W wyroku z dnia 18 lipca 2007 roku w sprawie C-277/05 Trybunał stwierdził, iż „Kwoty zapłacone tytułem zadatku w ramach umów dotyczących świadczenia usług hotelarskich podlegających podatkowi od wartości dodanej, w przypadku gdy klient skorzysta z uprawnienia do odwołania rezerwacji, a kwoty te są zatrzymywane przez przedsiębiorstwo hotelarskie, należy uznać za odszkodowanie ryczałtowe płacone w celu naprawienia szkody poniesionej w następstwie niewykonania umowy przez klienta, bez bezpośredniego związku z jakąkolwiek odpłatnie świadczoną usługą, które jako takie nie podlega opodatkowaniu.” Innymi słowy, wartość zaliczki uprzednio zapłaconej przez klienta, a zatrzymanej przez operatora hotelowego z powodu odwołania rezerwacji przez tego klienta, stanowi rodzaj ryczałtowego

*Izabela Prokofi
doradca podatkowy, Tax Manager
Praktyka Podatkowa
Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka*

Ustawa o VAT nie daje precyzyjnej odpowiedzi na pytanie, czy niezwrócone lub częściowo niezwrócone zaliczki rezerwacyjne stanowią wynagrodzenie za usługę podlegającą opodatkowaniu czy też stanowią formę odszkodowania

odszkodowania płaconego przez klienta z tytułu zerwania umowy. W rezultacie zatrzymana przez operatora zaliczka stanowiąca formę odszkodowania nie będzie podlegać opodatkowaniu VAT.

Analogiczny pogląd jest prezentowany w interpretacjach indywidualnych wydawanych przez polskie organy podatkowe, przykładowo w interpretacji wydanej przez Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie dnia 18 stycznia 2010 roku w sprawie nr IPPP1-443-1387/09-2/AS. W rezultacie, w przypadku, gdy wystawiona faktura VAT dokumentowała zaliczkę wpłaconą przez klienta w związku z dokonaną rezerwacją, która to rezerwacja została następnie przez klienta odwołana, operator hotelowy jest uprawniony do dokonania pełnej korekty tej faktury („korekta do zera”). W zależności od terminu dokonania rezygnacji z rezerwacji przez klienta, korekta ta będzie wynikać z faktu zwrócenia zaliczki klientowi lub z faktu zaklasyfikowania pozostałej części zaliczki, zatrzymanej przez operatora, jako odszkodowania. Dla celów podatku VAT nie ma jednak znaczenia, w jakiej proporcji zostanie podzielona zaliczka na część zwróconą klientowi oraz część zatrzymaną przez operatora jako odszkodowanie. Wynika to z faktu, iż zarówno zwrot zaliczki klientowi, jak i zatrzymanie zaliczki

jako odszkodowanie, stanowią czynności niepodlegające opodatkowaniu VAT.

Korekta deklaracji VAT

W przypadku sporządzenia korekty faktury VAT, operator hotelowy będzie jednocześnie uprawniony do zmniejszenia w deklaracji VAT kwoty podatku należnego, wynikającego z uprzednio wystawionej faktury dokumentującej otrzymaną zaliczkę, pod warunkiem uzyskania potwierdzenia otrzymania przez klienta faktury korygującej np. poprzez wysyłkę faktury korygującej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Warto zauważyć, iż kwestia polskich regulacji podatkowych warunkujących obniżenie należnego podatku VAT wskutek wystawienia faktury korygującej do faktury sprzedaży stała się przedmiotem wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Kraft Foods Polska (C588/10). Trybunał uznał, iż warunek uzyskania potwierdzenia odbioru korekty faktury jest wprawdzie dopuszczalny na gruncie Dyrektywy VAT, jednak jeśli wystawca faktury pomimo obiektywnych starań nie może uzyskać potwierdzenia jej odbioru, to przy spełnieniu pewnych warunków dokumentacyjnych możliwe jest obniżenie podstawy opodatkowania VAT bez konieczności posiadania potwierdzenia odbioru tej faktury przez odbiorcę. ▀